

Metody nauczania/uczenia się słownictwa w językach obcych

mgr Beata Pelech

konsultantka ds. nauczania języków obcych
e-mail: bpelech@zcdn.edu.pl

Czynniki decydujące o skutecznej nauce języka obcego

- motywacja do nauki
- częsty kontakt z językiem
- różnorodność ćwiczeń
- chęć komunikowania się
- dobór metody nauczania do założonych celów i własnych preferencji
- odpowiednie cechy charakteru
- wykorzystywanie zdobytych umiejętności i różne formy powtórek

Nauka słówek – wkuwanie to przyswajanie?

Heinrich Schliemann - znał 16 języków, uczył się słówek poprzez wkuwanie ich **na pamięć** i głośne powtarzanie.

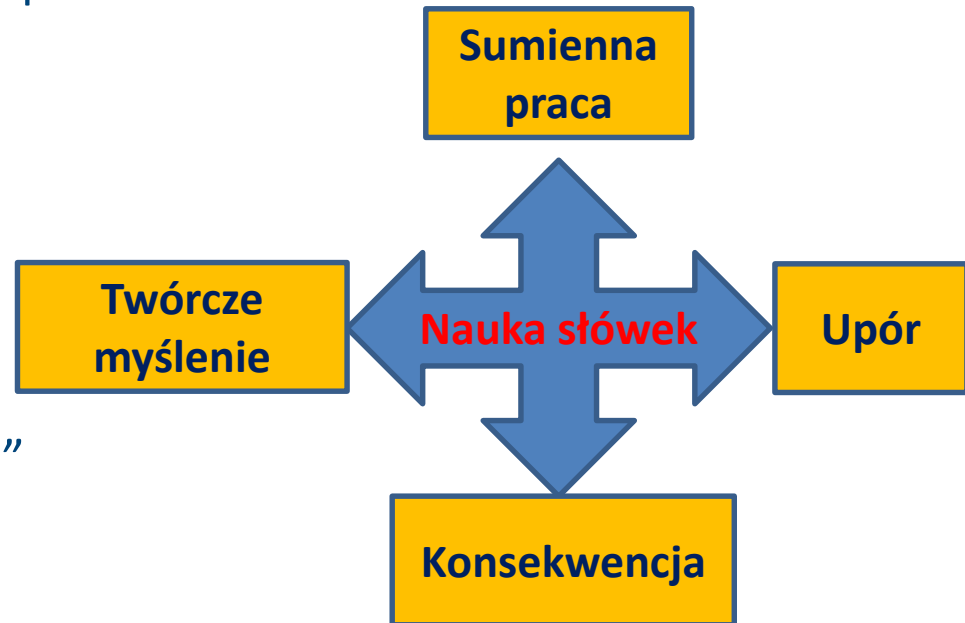
80%
INFORMACJI

ZAPOMINASZ

PO 24H

Zygmunt Broniarek –

„Jak nauczyłem się ośmiu języków”

(<https://marhan.pl/jezyk-angielski/36-zasady/65-zasady-zygmunta-broniarka>)

Mnemotechnika

Przyjemne i działające na nasze emocje **OBRAZY**

- Uruchomiona pamięć logiczna
- Wzrost możliwości zapamiętania o kilkaset %
- Skojarzenia/odwołania do języka łącińskiego

Metoda obrazów interaktywnych
do zapamiętywania luźnej listy słów.
„Obrazowa” historyjka poprzez łączenie
niepowiązanych elementów.

Metoda fiszek

- Zapisywanie i wieszanie wyrazów na karteczkach (np. w klasie).

często widzę = zapamiętuję

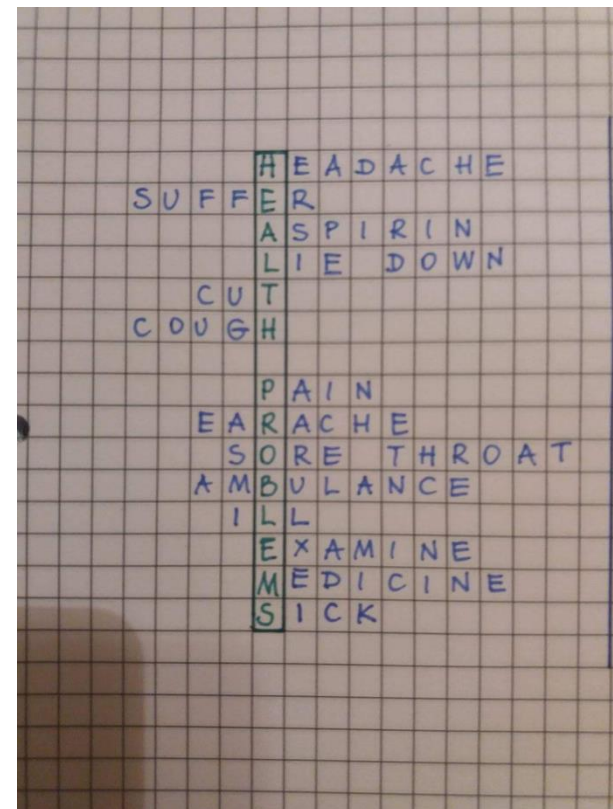
- Nauka słówek już przy tworzenia fiszek (zwłaszcza gdy piszemy polskie znaczenie po jednej stronie, a po drugiej w języku obcym).

Krzyżówki tematyczne, gry językowe, tłumaczenie/uzupełnianie tekstów piosenek

Uczniowie wykonują zadania na lekcji/w domu (zastosowanie słownictwa w szerszym kontekście, w zdaniach) lub nauczyciel tworzy karty pracy.

Nauka poprzez zabawę.

Memory, domino...

Memory, domino, eliminacja słów, które nie pasują do pozostałych

Gra memory - np. synonimów, antonimów, wyrazów z jednej kategorii tematycznej, części mowy.

Eliminacja słów niepasujących do pozostałych, np.
środki transportu: *plane – ship – tram – ~~bear~~ – train*,
zakupy i usługi: *receipt – invoice – ~~recipe~~ – complaint – refund*.

Prasa w języku obcym/książki obcojęzyczne/ złote myśli, aforyzmy i anegdoty

Tłumaczenia, transformacje językowe, szukanie synonimów, antonimów, uzupełnianie luk, wybór wielokrotny.

No bees no honey; no work no money.
(Bez pracy nie ma kołaczy)

Man lernt, solange man lebt.
(Człowiek uczy się przez całe życie)

- Tzw. metoda **bezpośrednia**:
 - nie używa się języka polskiego,
 - nie tłumaczy się na język polski zwrotów i słów,
 - nacisk położony na konwersację,
 - początkowo proste zwroty, mimika i gestykulacja (przełamanie psychologicznej bariery posługiwania się językiem obcym - strategie ryzyka).

chunks, czyli fragmenty zdań wyrażające konkretne znaczenie lub funkcję, na przykład: *have you ever...?* lub *would you like...?* – dryl językowy – automatyczne reagowanie w konkretnych sytuacjach

Metoda (Robina) Callana

- Opracowana w Wielkiej Brytanii i spopularyzowana na świecie. Wprowadzona przez Robina Callana w 1960. W dużej mierze bazuje na metodzie audio-lingwalnej, która była używana w armii w celu szybkiego nauczania żołnierzy języka mówionego – dryl językowy:
 - małe grupy 6– 14 uczniów,
 - nauka przez konwersację
 - „błyskawiczne” pytania i odpowiedzi,
 - nie używa się języka polskiego.

Przełamanie lęku przed mówieniem, refleks i myślenie w języku obcym.

- <https://www.youtube.com/watch?v=HTw8nzUu2u4>
- <https://www.youtube.com/watch?v=H28vaMFM4As>

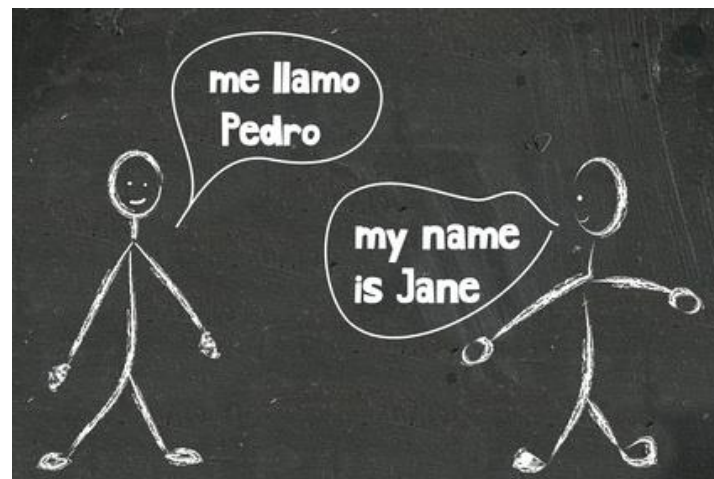
Metoda komunikacyjna (komunikatywna)

Metoda oparta na komunikacji, jednak nauka odbywa się na podstawie konkretnych scenek sytuacyjnych z życia, np. w restauracji, na dworcu, pytania o drogę, rezerwacji hotelu, wizyty u lekarza.

Uczeń znajduje rozwiązanie w codziennych sytuacjach wziętych z życia (*task-based learning*).

Podczas lekcji wykorzystuje się oryginalne materiały audio, teksty, tj. kontakt z żywym językiem.

**Elementy dramy i zabawy
to eliminowanie stresu
w trakcie nauki.**

Total Immersion (Całkowite zanurzenie)

- metoda oparta na konwersacji
- ma TRWAĆ CAŁY DZIEŃ (od rana do wieczora oraz podczas posiłków, codziennych czynności, spaceru)
- uczeń musi posługiwać się językiem obcym w realnych sytuacjach
- dzięki tej metodzie szybko opanowuje się język

Kiedy? Na przykład podczas realizacji edukacji pozaformalnej (kursy językowe za granicą, praktyki, staże, praca wakacyjna), czemu towarzyszy również edukacja nieformalna.

- Tandem Courses (kursy partnerskie – język za język)

<https://www.ang.pl/jezyk-za-jezyk>

Metoda Helen Doron

Sz szczególnie dla młodszych dzieci – nauce towarzyszy zabawa:

- ciągle powtarzane słowa i zwroty
- początek – nauka języka mówionego (podczas lekcji słucha się lektora lub nagrania („praca domowa” to słuchanie nagranych materiału podczas zabawy, przed spaniem).

Sukces oparty na zasadzie: **IM SZYBCIEJ SIĘ ZACZYNA, TYM LEPIEJ.**

Materiał językowy w internecie

CIEKAWY APLIKACJE/POMYSŁY/ROZWIĄZANIA:

<http://jows.pl/artykuly/kreatywne-uczenie-sie-slownictwa>

<http://learnenglish.britishcouncil.org/en>

<http://learnenglishkids.britishcouncil.org/en/word-games/label-the-picture/classroom>

mfiszki <https://www.youtube.com/watch?v=-t99fbxLetw>

DuoLingo <https://pl.duolingo.com/placement/en>

Memrise <https://www.memrise.com/pl/>

Systematyczność i powtarzanie

- Każdy uczeń inaczej się uczy i inaczej przyswaja wiedzę: różnymi metodami i za pomocą różnych zmysłów (wzrokowcy, słuchowcy, kinestetycy), różnymi technikami (indywidualnie, w grupach).

ZASADA I – SYSTEMATYCZNOŚĆ

- Kluczem do sukcesu w nauce języka obcego jest systematyczność. Dopilnuj, aby dziecko codziennie spędzało chwilę nad językiem angielskim (nie tylko w przeddzień zajęć)

- Ważne: systematyczność i powtarzanie.**

Die Grenzen meiner Sprache bedeuten die Grenzen meiner Welt

The limits of my language are the limits of my world

Granice mojego języka są granicami mojego świata

Ludwig Wittgenstein

- Janicka Monika, *Pakiet metodyczny dla nauczycieli języków obcych I etapu edukacyjnego*, ORE (Ośrodek Rozwoju Edukacji), <https://www.ore.edu.pl/>
- Kondrat Dorota, *Kreatywne uczenie się słownictwa, Języki obce w szkole*, 2017/03 (<http://jows.pl/artykuly/kreatywne-uczenie-sie-slownictwa>)
- Metoda Schiellemana (<https://www.anglorama.pl/metoda-schiellemana/>)
- DZIESIĘĆ ZASAD ZYGMUNTA BRONIARKA (<https://marhan.pl/jezyk-angielski/36-zasady/65-zasady-zygmunta-broniarka>)

Dziękuję

mgr Beata Pelech

nauczycielka konsultantka ds. nauczania języków obcych

Konsultacje: czwartek, w godz. 16:00–17:00

pokój 212, II piętro

e-mail: bpelech@zcdn.edu.pl